

Aan

Staatssecretaris JPS

24-05-2025

nota

aanbieding advies Raad voor volksgezondheid en
samenleving 'Iedereen bijna ziek. Over de keerzijden van
diagnose-expansie'

TER BESLISSING

Publieke Gezondheid
Bevolkingsonderzoek en
Medische Ethiek

Opgesteld door

Datum

12 mei 2025

Kenmerk

4109209-1081715-PG

Bijlage(n)

2

1. Aanleiding

Op 17 april 2025 heeft de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) het advies 'Iedereen bijna ziek. Over de keerzijden van diagnose-expansie' uitgebracht. Met deze nota wordt u een aanbiedingsbrief aan de Kamer voorgelegd.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgevoegde brief te ondertekenen waarmee u het advies van de RVS aan de Tweede Kamer stuurt. U zegt toe de Kamer te informeren over uw beleidsreactie.

3. Kernpunten

Voor de kernpunten van het advies en de aanbevelingen verwijs ik naar blz. 71 e.v. van het advies.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De RVS signaleert dat er steeds meer diagnostiek en screening wordt ingezet en dat er steeds meer, vroeger en laagdrempeliger diagnoses worden gesteld. De RVS beschrijft daarbij de spanning tussen het belang van een individu en de samenleving. Als individu wil je liefst zo veel mogelijk duidelijkheid bij klachten, of wil je dat je zorgen worden weggenomen. Voor de maatschappij kan dat ongewenste effecten hebben, zoals onnodige belasting van zorgpersoneel en -budget. In het maatschappelijke en politieke debat klinkt vaak een sterke roep om méér screening of uitbreiding van bevolkingsonderzoek. Dit is begrijpelijk, omdat met bevolkingsonderzoek gezondheidswinst kan worden geboekt. Daarnaast kan het bijdragen aan het verminderen van zorggebruik later. Immers, als kanker vroeger opgespoord wordt, is de benodigde behandeling vaak minder ingrijpend. Dit kan dus ook zorgkosten besparen. Maar de balans valt niet altijd positief uit. Bevolkingsonderzoek kent ook nadelen, zoals foutpositieve of foutnegatieve uitslagen, overdiagnose en overbehandeling. Daarnaast kan er door nieuwe of uitgebreidere bevolkingsonderzoeken verdringing plaatsvinden bij de reguliere zorg. Dat risico op verdringing kan ook ontstaan door de groei aan commerciële gezondheidschecks. De RVS vraagt terecht aandacht voor deze keerzijden van screening. In uw beleidsreactie zal u hier nader op reageren.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Zie onder a.

c. Financiële en personele gevolgen
nvt

d. Juridische aspecten haalbaarheid
nvt

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)
nvt

f. Gevolgen administratieve lasten
nvt

g. Toezeggingen

U zegt toe de Kamer te informeren over uw beleidsreactie. Daarvoor geldt op grond van de Kaderwet adviescolleges een termijn van drie maanden, zodat de beleidsreactie uiterlijk 17 juli bij de Kamer zou moeten zijn. Indien deze termijn niet wordt gehaald, moet de Kamer hiervan op de hoogte worden gesteld. Het advies raakt veel directies van VWS en vergt dan ook bredere afstemming. Mede gelet op de taakstelling voor VWS en de keuzes die moeten worden gemaakt in prioritering bij de inzet van medewerkers, is het op voorhand duidelijk dat de beleidsreactie niet voor die datum klaar zal zijn. Met deze aanbiedingsbrief informeert u de Kamer dat de beleidsreactie dit najaar gereed zal zijn.

h. Fraudetoets
nvt

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Datum

24 maart 2025

Kenmerk

4079460-1080628-PG